

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης
Τομέας Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών
ΠΜΣ «Παγκόσμια Διακυβέρνηση και Ασφάλεια»

Μάθημα: Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Εγχώρια Πολιτική (Β' εξάμηνο για το ακαδημαϊκό έτος 2025-26)

Διδάσκων: Καθ. Σ. Βέρνυ

Το μάθημα πραγματεύεται το ζήτημα της αλληλένδετης σχέσης ανάμεσα στα ευρωπαϊκά και εθνικά επίπεδα στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, από θεωρητική και εμπειρική σκοπιά και σε βάθος χρόνου. Συγκεκριμένα, εστιάζει στον αντίκτυπο της συνεχούς εξελικτικής διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στο επίπεδο του εθνικού κράτους.

Εξερευνά τα διλήμματα και ευκαιρίες που δημιουργούνται για το εθνικό κράτος από την ίδρυση του ευρωπαϊκού οικοδομήματος και εν συνεχεία, από την μετέπειτα εμβάθυνση και διεύρυνσή του. Εξετάζει πώς σχηματίζεται η στάση μίας εθνικής κυβέρνησης απέναντι στις προκλήσεις αυτές, όπως επίσης τους παράγοντες που διαμορφώνουν τις εθνικές προτιμήσεις. Επιπλέον, αναλύεται η μετεξέλιξη του «ευρωπαϊκού ζητήματος» στην εσωτερική πολιτική σκηνή, τόσο ως αντικείμενο του πολιτικού ανταγωνισμού στην κομματική διαμάχη, όσο και σε σχέση με τις αντιλήψεις της κοινωνίας όπως καταγράφονται στις σφυγμομετρήσεις της κοινής γνώμης. Και στις δύο περιπτώσεις, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο μεταβαλλόμενο πρόσωπο του ευρωσκεπτικισμού.

Εμπειρικά, το μάθημα αξιοποιεί την περιπτωσιολογική μελέτη μίας συγκεκριμένης χώρας (Ελλάδα), προκειμένου να αναδείξει πώς το ζήτημα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης αντιμετωπίζεται στο επίπεδο του κράτους-μέλους. Χρονολογικά, το μάθημα καλύπτει μία εξηκονταετία από το τέλος της δεκαετίας του 1950 ως την περίοδο της οικονομικής κρίσης.

Μαθησιακοί στόχοι

Το μάθημα πραγματεύεται το ζήτημα της αλληλένδετης σχέσης ανάμεσα στα ευρωπαϊκά και εθνικά επίπεδα στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, από θεωρητική και εμπειρική σκοπιά και σε βάθος χρόνου. Συγκεκριμένα, εστιάζει στον αντίκτυπο της συνεχούς εξελικτικής διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στο επίπεδο του εθνικού κράτους.

Εξερευνά τα διλήμματα και ευκαιρίες που δημιουργούνται για το εθνικό κράτος από την ίδρυση του ευρωπαϊκού οικοδομήματος και εν συνεχεία, από την μετέπειτα εμβάθυνση και διεύρυνσή του. Εξετάζει πώς σχηματίζεται η στάση μίας εθνικής κυβέρνησης απέναντι στις προκλήσεις αυτές, όπως επίσης τους παράγοντες που διαμορφώνουν τις εθνικές προτιμήσεις. Επιπλέον, αναλύεται η μετεξέλιξη του «ευρωπαϊκού ζητήματος» στην εσωτερική πολιτική σκηνή, τόσο ως αντικείμενο του πολιτικού ανταγωνισμού στην κομματική διαμάχη, όσο και σε σχέση με τις αντιλήψεις της κοινωνίας όπως καταγράφονται στις σφυγμομετρήσεις της κοινής γνώμης. Και στις δύο περιπτώσεις, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο μεταβαλλόμενο πρόσωπο του ευρωσκεπτικισμού.

Εμπειρικά, το μάθημα αξιοποιεί την περιπτωσιολογική μελέτη μίας συγκεκριμένης χώρας (Ελλάδα), προκειμένου να αναδείξει πώς το ζήτημα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης αντιμετωπίζεται στο επίπεδο του κράτους-μέλους. Χρονολογικά, το μάθημα καλύπτει μία εξηκονταετία από το τέλος της δεκαετίας του 1950 ως την περίοδο της οικονομικής κρίσης.